

SORAYA LANE

KUBANSKA KČI

Nakladnik:

Koncept izdavaštvo j.d.o.o.,
Borongaj aerodrom 12, Zagreb

Za nakladnika:

Daniel Đurđevac

Urednik:

Branko Matijašević

Lektura:

Martina Polenus

Korektura:

Mirna Pucelj

Grafičko oblikovanje:

Blid

Dizajn korica:

Studio 2M

Tisak:

Og grafika d.o.o., Jastrebarsko, siječanj 2025.

The Cuban Daughter

Copyright © Soraya Lane 2023

First published in Great Britain in 2022 by

Storyfire Ltd trading as Bookouture.

Copyright © za hrvatsko izdanje: Koncept izdavaštvo 2024.

Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti nakladnika i vlasnika autorskih prava.

ISBN 978-953-8326-80-6 (meki uvez)

ISBN 978-953-8326-81-3 (tvrdi uvez)

Cip zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001253751 (meki uvez) i 001253752 (tvrdi uvez)

SORAYA LANE

Kubanska kći

S engleskoga prevela
Dunja Dernej

KONCEPT
IZDAVAŠTVO

Za Richarda Kinga

*Hvala ti što vjeruješ u ovaj serijal i što si rekao svijetu
za njega.*

PREDGOVOR

PRIVATNA REZIDENCIJA ŠEĆERNOG BARUNA
JULIJA DIAZA, HAVANA, KUBA, KASNE 1950-E

Esmeralda je držala svoju sestru Mariju pod ruku dok su ulazile u dnevni boravak kako bi se pridružile ocu. Njihova je sluškinja u žurbi dojurila da im kaže kako imaju posjetitelja i kako se očekuje da odmah siđu, ali to nije bio neobičan zahtjev. Njezin je otac volio pokazivati svoje kćeri; one su bile njegov ponos i dika. Prije, dok je njezina majka bila živa, njezini bi roditelji vjerojatno zabavljali goste bez potrebe da njihove kćeri rade nešto više od ulaženja i izlaženja iz prostorije za predstavu, ali sada je njezin otac više volio svoje djevojke pored sebe. Ništa nije volio više nego vidjeti kako se smiješe i zabavljaju njegove poslovne suradnike i prijatelje, a oči su mu uvijek zasjale kad bi ušle u prostoriju, nikad zadovoljniji nego kad je bio sa svojim kćerima.

Ali danas je bilo drugačije. Danas je po prvi put Esmeralda izgubila svoju savršeno uvježbanu pribranost, stopala su joj se sama od sebe zaustavila, iako je Maria nastavila hodati i pokušavala je vući za sobom, čak i kad je Gisele uklizala u prostoriju iza njih i udarila je u rame dok je prolazila pored njih, nestrpljiva da vidi tko je neočekivani gost.

Jer ondje, sjedeći na njihovoj raskošnoj sofi sa zlatnim rubovima, blago se pridižući kad su ona i njezine sestre ušle u prostoriju, bio je Christopher.

Moj je Christopher ovdje. Srce joj je poskočilo i usta su joj se osušila. Ne može biti. Kako je Christopher tu, na Kubi?

“Esmeralda, sjećaš li se gospodina Christophera Duttona iz Londona?” Otac joj se ozario, s cigarom u ruci dok joj je mahao da uđe u prostoriju. “A ovo su moje kćeri Maria i Gisele.”

Esmeralda je prisilila svoja stopala da se pomaknu, ne želeći da njezin otac zna koliko je bila pogođena Christopherovom prisutnošću, i bila je zahvalna zbog načina na koji su njegove oči samo preletjele preko njezinih, njegova pribranost besprijekorna. Je li umislila ono što se dogodilo između njih? Poglede koje joj je uputio kad je bila u Londonu, kako su im se ruke okrnule, kako su im se dodirivali mali prsti dok je odlazila od njega posljednji put?

“Tako je lijepo ponovno te vidjeti, Esmeralda”, rekao je Christopher, stojeći i kimajući, prije nego što je nježno uzeo prvu Marijinu, a zatim Giselinu ruku. Obrazi su joj se zažarili dok ga je promatrala, dok ju je Maria pogledavala preko ramena, podignutih obrva kad joj je utisnuo poljubac u nadlanicu. Naravno, Esmeralda je svojoj sestri ispričala sve o zgodnom Englezu, misli su joj bile zaokupljene otkako se vratila iz Londona, ali nikad, ni u milijun godina, nije mogla zamisliti da bi on došao posjetiti Kubu. Kad je došao red na nju, Christopher ju je držao za ruku samo sekundu predugo, s usnama na njezinoj koži, očiju uprtih u njezine.

“Što, ovaj, što”, brzo se ispravila Esmeralda, pročistivši grlo kad joj je ispustio ruku. “Što Vas dovodi čak do Havane, gospodine Duttone?”

“Vaš je otac bio iznimno uporan da netko iz tvrtke dođe ovamo kako bi vidio proizvodnju iz prve ruke”, rekao je Christopher, sjedajući natrag dok je njezin otac svima pokazivao da sjednu, iako je jedva odvojio pogled od njezinog. “Moram reći da je on čovjek kojem je vrlo teško reći ne i nisam mogao odoljeti

prilici da i sâm dođem na Kubu, pogotovo nakon svih priča kojima ste me razveselili o Havani. Itekako ste naslikali prekrasnu sliku svoje egzotične zemlje.”

Jedna od njihovih sluškinja tada je dojurila u prostoriju i, dok je ocu bila skrenuta pozornost, prepustila se istinskom pogledu u Christophera i čvor u želucu raspršio joj se kad se nasmiješio, a njegove su joj oči govorile da mu je laknulo što je vidi kao što je i njoj.

Možda ipak nisam zamišljala njegove osjećaje prema meni.

“Boca našeg najboljeg pjenušca”, izjavio je njezin otac dok je palio cigaru, puštajući oštar dim u prostoriju dok je njihova sluškinja pojurila da ispuni njegov zahtjev.

Kad je Esmeralda prošla pored Christophera, dah joj je zastao u grlu kad mu je prišla tako blizu da je tkanina njezine haljine sigurno dotaknula njegovo koljeno, a on je uhvatio njezin prst svojim. Bio je to samo djelić sekunde, njihovi su se prsti isprepleli u tako kratkom stisku da nitko nije mogao primijetiti, ali joj je rekao sve što je trebala znati.

Nije došao samo vidjeti Kubu.

Prešao je cijeli ovaj put da mene vidi.

LONDON, DANAS

Claudia je glasno pustila glazbu, s kistom u ruci dok je dotjerivala bijelu prozorsku dasku. Proteklih šest mjeseci provela je radeći na stanu, oživljavajući nekoć zastarjeli interijer, a preostalo joj je samo nekoliko dana renoviranja prije nego što je bio gotov.

Odmaknula se i pogledala uokolo u ono što je stvorila, nostalgična što se morala rastati od mjesta unatoč tome što ga nikad nije namjeravala zadržati. *Ovo je posao*, rekla je samoj sebi. *Nema zaljublivanja u projekt. Ovo nije dom.*

Bio je to drugi stan u Chelseaju koji je renovirala protekle godine i svidjela joj se svaka sekunda. Dizajn, bojenje, stiliziranje — bilo je toliko daleko od njezinog prijašnjeg posla, ali joj je donijelo razinu zadovoljstva koju joj prva karijera nikad nije pružila.

Glazba je tada prestala i zamijenila ju je zvonjava njezinog mobitela, pa je odložila kist i obrisala ruke o radno odijelo prije nego što ga je podignula. Znala je da će to vjerojatno biti netko od njezinih roditelja prije nego što je uopće ugledala ekran; jedini ljudi koji su je zvali ovih dana bili su njezina obitelj ili teleprodavači.

Ime pozivatelja rekao joj je da je bila u pravu. “Hej, mama.”

“Bok, draga, kako si?”

“Odlično. Upravo dovršavam bojenje, ali umalo sam gotova ovdje.”

“Divno, jedva čekamo da ga vidimo kad dođemo sljedeći put.”

Claudia je znala koliko je prijelaz bio težak za njezinu majku. Bila je tako ponosna na svoju kćer jedinicu dok je studirala ekonomiju na fakultetu, a još ponosnija kad je dobila impresivan financijski posao, baš poput njezinog oca. Njezin je brat bio odvjetnik, što im je bilo jednako drago, ali njezina majka nikada nije išla na fakultet niti je imala vlastitu karijeru, a Claudia se često osjećala kao da živi posredno kroz svoju kćer. Ili je barem živjela, sve dok Claudia nije dala otkaz na otmjenom poslu i najavila da će umjesto toga početi živjeti od renoviranja nekretnina.

“Je li još uvijek u redu da dođem ovaj vikend?” upitala je Claudia.

“Naravno! Tako se veselimo što ćemo te vidjeti, ali nisam te zato nazvala.”

Claudia je čekala, odsutno počevši čistiti kist dok je čekala da njezina majka nastavi.

“Zapravo sam se pitala bi li mogla otići na sastanak umjesto mene, u petak.”

“Ovaj petak? Naravno. Kakav je to sastanak?”

Njezina je mama pročistila grlo. “Gledaj, zvučat će čudno, ali nedavno smo primili pismo o nasljedstvu tvoje bake, i iako tvoj otac misli da bi to mogla biti prijevara, vjerujem da vrijedi otići, barem da vidimo o čemu se radi.”

“U redu”, rekla je Claudia, prolazeći do kuhinje kako bi napravila kavu dok je slušala mamu. *Kakav to sastanak njezin otac ne bi odobrio?*

“Proslijedit ću ti pismo kad završimo razgovor, ali puno bi mi značilo da odeš. Ne bih voljela pokazati nepoštovanje tvojoj baki i ne potruditi se, za svaki slučaj.”

Claudia je kimnula. Njezina je majka rijetko od nje tražila da nešto učini, pa joj nije smetalo, ali činjenica da je njezin otac mislio da bi to mogla biti prijevara, što god ona bila, uznemirila ju je. Njegovi su instinkti obično bili u pravu.

“Mama, ako želiš da idem, ići ću. Samo pošalji detalje.”

“Hvala ti, draga. Znala sam da ćeš reći da.”

Razgovarale su još nekoliko minuta prije nego što se Claudia pozdravila, a nedugo nakon što je poziv završio, stigla je obećana e-poruka. Otvorila ju je i brzo pregledala poruku.

ZAINTERESIRANOJ STRANI,

VEZANO UZ NASLJEDSTVO CATHERINE BLACK,
DUŽNI STE POJAVITI SE U UREDU WILLIAMSONA,
CLARKA I DUNCANA U PADDINGTONU, LONDON,
U PETAK, 26. KOLOVOZA U 9:00 SATI, KAKO BISTE
PRIMILI PREDMET OSTAVŠTINE. KONTAKTIRAJTE
NAŠ URED ZA POTVRDU PRIMITKA OVOG PISMA.

Claudia ju je ponovno pročitala, zbunjena. Nije ni čudo što je njezin otac mislio da je to prijevara. Ali ako je njezina majka htjela da sazna o čemu se radi, onda će otići. Svima im je bilo teško kad je baka preminula, pogotovo zato što je njezina baka bila najbolja kuharica u obitelji i uvijek ih je sve pozivala na nedjeljni ručak — tradicija koja je oslabila, a onda je na kraju i nestala nakon njezine smrti prošle godine. Možda je još uvijek bilo prerano da se njezina mama pozabavi njezinim nasljedstvom; možda je bilo nekih stvari za koje se nije pobrinulo, iako je njezin tata obično bio vrlo sitničav oko papirologije i nedovršenih poslova.

Claudia je ponovno pojačala glazbu i okrenula se po prostori, ne želeći razmišljati o tome koliko je prošla godina bila teška. Izgubila je baku i najbolju prijateljicu u razmaku od nekoliko mjeseci, a jedan od razloga zbog kojih je voljela svoj novi posao bio je taj što nije imao nikakve veze s njezinom prošlošću.

Pogledala je oko sebe, smiješeći se dok se divila svom radu. Interijer je izgledao nevjerovatno; zidovi su sad bili nježno bijeli,

kuhinja je bila gotovo dovršena, a ispod plahti drveni je pod bio savršene nijanse. Izgledat će prekrasno nakon što se sve postavi s namještajem.

Možda je uredsko odijelo zamijenila radnim, s kosom skupljenom u neurednu punđu umjesto stilizirane, ali zapravo nikad nije bila sretnija. Nije mogla ostati na starom poslu, ne nakon onoga što se dogodilo, a zbog ovog posla osjećala se dobro umjesto da svaki dan bude izbezumljena.

Sad samo moram prodati ovaj stan i pokušati zaraditi.

Claudia je provela agenticu za nekretnine kroz stan, pokazala joj nedavno popločane kupaonice i divila se novopostavljenom namještaju dok su se vraćale do otvorene kuhinje i dnevnog boravka. Sunce je sjalo i otvorila je vrata terase — bio je to dan zbog kojeg je bilo nemoguće ne osjećati se dobro.

“Zadivljujuće, apsolutno zadivljujuće”, rekla je agentica, prelazeći rukama po kamenoj klupi u kuhinji. “Sigurna sam da ćemo ga brzo prodati. Kad ga želiš oglasiti?”

“Odlučit ću ovaj tjedan”, rekla je Claudia, gledajući vanjsku sofu i još jednom vidjevši sebe kako ostaje ondje. Ali ako ostane, morat će pronaći drugi posao; nije bilo načina da si priušti još jedan projekt ako ga ne proda. Ponovno je usmjerila pozornost na agenticu. Možda nije trebala živjeti u stanu dok je renovirala; tako se ne bi toliko vezala.

“Reci mi što želiš učiniti. Znam da će klijenti biti spremni razgledavati čak i prije nego što ga oglasimo.”

Claudijin mobitel zazujuo je u džepu i izvadila ga je. *Sastanak s odvjetnikom*. “Jako mi je žao, ali upravo sam shvatila

da kasnim na sastanak”, rekla je. “Javit ću ti se vrlo brzo. Hvala ti puno što si došla.”

Brzo je ispratila agenticu i otrčala u svoju spavaću sobu, kopala po odjeći i izvukla sako koji je odjenula preko bijele majice. Pronašla je traperice i uredne tenisice te uvukla noge u njih, zgrabivši torbu i pojurivši prema vratima. Pogledala je na sat.

Podzemna željeznica od Sloane Squarea do Paddingtona vozi svakih deset minuta, što je značilo da bi trebala lako stići od kuće do ureda na vrijeme. Ako to ne učini, njezina će mama biti bijesna na nju.

Claudia je na kraju stigla u ostakljene urede Williamsona, Clarka i Duncana deset minuta ranije, a nakon razgovora s recepcionarkom pronašla je mjesto i došla do daha. Mrzila je kasniti, što je značilo da je pretrčala udaljenost od kolodvora do ureda, ali to nije bilo potrebno. Dok je sjedila, primijetila je druge ljude u čekaonici, koji su, iznenađujuće, gotovo svi bili žene i slične dobi kao ona. Nekoliko ih je prelistavalo časopise, a nekoliko ih je sjedilo kao i ona, s torbom na krilu i promatrajući prostoriju.

Nije imala vremena puno razmišljati o sastanku, ali sad kad je bila tu, složila se s majkom; svakako se činilo legitimnim. Sami uredi bili su dovoljni da je uvjere.

Prije nego što je imala vremena razmišljati o tome, ljubazna mlada recepcionarka ustala je od stola i obratila se prostoriji. Claudia se iznenadila kad je čula kako izgovara pregršt ženskih imena, ne samo njezino.

Neke od žena razmijenile su poglede s njom, a Claudia se odmaknula i pustila dvije od njih da idu ispred nje. Čula je kako je jedna od njih spomenula nešto o nasljedstvu i načulila je uši.

Hmm, nisam ni razmišljala o nasljedstvu. Bilo bi nalik njezinoj baki da se pobrine da svi budu zbrinuti.

Brljanje oko nje naglo je prestalo kad su ušle u veliku sobu za sastanke i upućene su na svoja mjesta, a na čelu stola sjedio je dobro odjeven muškarac. S njegove lijeve strane bila je

žena u srednjim tridesetima, razrogačenih očiju dok se činilo da promatra sve u prostoriji. Bila je besprijekorno odjevena u svilenu bluzu i crne hlače visokog struka; zapravo je podsjećala Claudiju na nju samu, dok je još bila u financijama. Gotovo joj je nedostajala njezina stara garderoba samo dok ju je gledala.

Claudia je uzela komad papira koji joj je pružen i naslonila se, bacivši pogled na njega kad je čovjek počeo govoriti. Nije se iznenadila kad je priznao koliko je neobično što ih je sve pozvao kao skupinu.

Osvrnula se po prostoriji, znatiželjna zna li ijedna od ostalih žena zašto su tu ili se sve osjećaju poput nje i nemaju pojma o čemu se radi. Claudia se naslonila u svom stolcu kad je odvjetnik napravio nekoliko koraka naprijed, a jedna mu je ruka ležerno kliznula u džep dok se smiješio i govorio.

“Ja sam John Williamson, a ovo je moja klijentica, Mia Jones. Ona je predložila da vas danas pozovem tu jer je poštovala želje svoje tete Hope Berenson. Naša je tvrtka također zastupala njezinu tetu prije mnogo godina.”

Claudia je posegnula za čašom vode ispred sebe i otpila gutljaj, pitajući se tko je, zaboga, Hope Berenson.

“Mia, bi li sad htjela preuzeti i dodatno objasniti?” rekao je.

Mia je kimnula i ustala se, a Claudia se naslonila na stolac da poslušaju, primijetivši kako je Mia odjednom izgledala kao da joj je nelagodno ili je možda jednostavno bila nervozna dok se obraćala skupini.

“Kao što ste upravo čule, moja se teta zvala Hope Berenson i mnogo je godina vodila privatni dom ovdje u Londonu zvan Hopeina kuća, za neudane majke i njihovu djecu. Bila je dobro poznata po svojoj diskreciji, ali i ljubaznosti, unatoč tom vremenu.” Mia se nasmijala, izgledajući nervozno dok je razgledala prostoriju. “Sigurno se pitate zašto vam, zaboga, sve to govorim, ali vjerujte mi, uskoro će imati smisla.”

Hopeina kuća? Kakve bi veze njezina baka mogla imati s kućom za neudane majke? Je li insinuirala da njezina baka ima izvanbračno dijete? Je li se o tome radilo? Njezina bi majka ostala bez riječi da je to bio slučaj!

“Kakve točno veze ta stara kuća ima s nama?” upitala je Claudia.

“Oprostite, trebala sam početi s tim!” rekla je Mia, izgledajući posramljeno dok se udaljavala od stolca i prelazila prostoriju. “Moja je teta ondje imala veliki ured u kojem je držala spise i slično te se sjećam koliko je moja majka voljela sag baš u toj prostoriji. Tako sam ga odlučila smotati i vidjeti mogu li ga staviti negdje umjesto da ga se izbací, no vidjela sam nešto između dvije daske kad sam ga povukla. A ja, takva kakva jesam, morala sam se vratiti s nečime da ih podignem i vidim što je bilo ondje dolje.”

Claudia je odmahнула glavom i naslonila se na stolac. *Nevjerojatno*. Iako još uvijek nije mogla sasvim odgonetnuti poveznicu sa svojom bakom.

“Kad sam podignula prvu dasku, vidjela sam dvije prašnjave kutijice, a kad sam izvukla drugu, bilo ih je još, sve u jednom redu i s istim ručno napisanim oznakama. Nisam mogla vjerovati što sam otkrila, ali čim sam vidjela da je na svakoj kutijici bilo ime, znala sam kako nije bilo na meni da ih otvorim, bez obzira na to koliko sam žarko željela vidjeti što je bilo unutra.” Mia se nasmiješila kad je pogledala prema gore i pogledala svaku od njih prije nego što je nastavila. “Danas sam sa sobom ponijela te kutijice da vam ih svima pokažem. Ne mogu vjerovati da vas je moja znatiželja sve okupila zajedno.”

Mia je oprezno stavila jednu po jednu kutijicu na stol, a Claudia se nagnula, pažljivo gledajući. I tada je ugledala bakino ime, ispisano rukom, na pločici pričvršćenoj za kutijicu. Catherine Black. *Zašto je ime moje bake na jednoj od tih kutijica?* Nije mogla skinuti pogled s oznake kad je odvjetnik ponovno počeo govoriti, pitajući se koliko je dugo bila skrivena.

Claudia je podignula pogled. Očajnički je željela posegnuti za kutijicom i povući vrpču da vidi što je ostalo za njezinom bakom, ali umjesto toga ostala je mirna, pažljivo slušajući odvjetnika kad je ponovno progovorio.

“Ne znamo”, rekao je odvjetnik, stavljajući ruke na stol dok se polako dizao iz stolca, “je li bilo drugih kutijica koje su

predane tijekom godina. Hope je odlučila zadržati ovih sedam iz nekog razloga ili nisu bile prisvojene.”

“U tom slučaju, možda sam otkrila nešto što je trebalo ostati zakopano”, Mia je dovršila za njega.

Jedna je od žena ustala, ali Claudia nije ni slušala što je govorila, jedva primijetivši kad je napustila prostoriju. *Moja je baka posvojena, a ja nisam ni znala. Je li ona uopće znala?* Da je njezina baka znala, sigurno bi rekla svojoj kćeri, koja bi pak rekla Claudiji. Ali možda je to bila jedna od onih obiteljskih tajni o kojima se jednostavno nije govorilo?

Claudia je potpisala dokumente kad je odvjetnik stavio njezine pred nju, prije nego što je nestrpljivo posegnula za svojom kutijicom. Bila je napravljena od drva, s vrpcom čvrsto zavezanom oko nje, a kartica s imenom jasno je identificirala primatelja. Claudia je ponovno očima prešla preko bakinog imena, sva slova povezana savršenim rukopisom, i bilo je očito da ih je označila ista osoba. *Hope*. Žena po imenu Hope sigurno je to učinila kad se njezina baka rodila.

“Hvala ti”, rekla je Claudia Miji dok je stavljala torbu preko ramena, a još uvijek je držala kutiju u ruci. “Tako si se potrudila da ponovno spojiš sve te kutijice s njihovim zakonitim vlasnicima.”

“Nema na čemu”, rekla je Mia, pružila ruku i dodirnula Claudijinu s toplim osmijehom. “Hvala ti što si je došla preuzeti.”

Kad je otišla, Claudia je primijetila da jedna kutijica još uvijek stoji ondje i nije bilo nikoga da je uzme. S probuđenom znatiželjom požurila je van na sunce i odlučila pronaći najbliži kafić. Nije bilo šanse da čeka dok ne dođe kući da povuče vrpцу kako bi otkrila koji je tragovi čekaju u kutijici.

HAVANA, KUBA, SREDINA 1950.

Esmeralda je sa svoje dvije sestre stajala blizu podnožja širokog Estubišta i promatrala prostoriju. Konobari su stajali s visoko podignutim srebrnim pladnjevima, nudeći pjenušac svakome tko bi prošao, gudački kvartet svirao je u udaljenom kutu, a parovi su plesali po mramoru dok su djevojke promatrale. Sve su žene nosile svoje najbolje haljine, vratovi su im bili ukrašeni draguljima, kao i njihove ušne školjke i zapešća — prostorija je bila puna najbogatijih obitelji u Havani, ali sve su oči i dalje padale na sestre Diaz kad su stigle na zabavu.

“Nisu li to najljepše djevojke na Kubi!” Esmeralda se nasmijala i pljesnula svog bratića Alejandra kad ju je dozvao. Uvijek ju je uspio nasmijati *ili* napraviti spektakl od samog sebe.

“Alejandro, ostavi nas na miru”, požalila se njezina sestra Maria. “Uvijek otjeraš sve dečke!”

Esmeralda se nasmijala i provukla ruku kroz Alejandrovu, rado napuštajući svoje sestre i šetajući s njim po prostoriji. Poznavala je sve dečke ondje i nije se zanimala ni za jednog od njih, pa je bila zahvalna što joj je odvratio pažnju; ona se sigurno neće žaliti što ih je sve otjerao.

“Slagao sam prije”, rekao je. “Ti si najljepša djevojka na Kubi, Es.”

Spustila je glavu na njegovo rame. “Ne moraš mi laskati, Alejandro. Samo me zaokupi da me nitko ne pozove na ples.”

“Znaš da hoću. To sprječava sve majke da mi pokazuju svoje kćeri.” Nasmijao se. “Čovjek bi pomislio da su cijenjene kokoši kako njima paradiraju preda mnom, to je sramotno.”

Oboje su se zahihotali. Alejandro je trenutačno bio zaljubljen u djevojku koja je živjela u Santa Clari, a Esmeralda nije bila zainteresirana za brak reda radi. Mnogo je više preferirala biti očeva miljenica, učiti sve što je mogla o njegovu poslu sa šećerom i biti *njegova* pratnja na zabavama, ispunjavajući svoju dužnost prema svojoj obitelji. Da joj je majka bila živa, bila bi kao svaka druga kubanska *mamá*, odlučna da pronađe savršene parove za sve svoje kćeri, počevši od najstarije. Ali njezin je *papá* daleko više htio držati svoje kćeri u blizini; bila je sigurna da ih želi zadržati pod svojim krovom što je dulje moguće, jer je više volio da mu dom bude ispunjen njihovom prisutnošću i smijehom.

“Znaš da ćeš jednog dana morati uzeti muža, Esmeralda. Ne možeš se držati moje ruke do kraja života.”

Uzdahnula je. “Znam. Ali želim muškarca koji će me oboriti s nogu. Želim muškarca koji me sluša i ne želi samo da krotko sjedim i smiješim se, bez vlastitog mišljenja.” Nasmijala se. “Već poznajem sve muškarce ovdje, nitko me ne zanima.” Privila se bliže njemu. “Osim tebe, naravno. Ti si vrhunac moje večeri.”

Alejandro se nasmijao kad je bend počeo svirati, stisnuvši joj ruku kad su se pridružili plesu, dok su se parovi vrtjeli oko njih. Više je voljela plesati sa svojim bratićem nego s bilo kojim drugim mladićem; njezine sestre to nisu mogle razumjeti jer su se očajnički željele zaljubiti i nisu mogle razumjeti njezino oklijevanje, ali Alejandro je tjerao sve prosce koji bi je inače mogli zamoliti za ples. Bio je zamjenik njezinog oca, cijenjen u poslu unatoč svojoj mladosti. *Ako je muškarac dovoljno hrabar da mi priđe dok sam s njim, bio bi vrijedan mog pristanka.*

“Sretan je čovjek koji će ti ukrasti srce, Es. Nemoj to zaboraviti.”

Ona se samo nasmiješila. “Mogla bih reći isto za djevojku koja je već ukrala tvoje.”

Esmeralda je često doručkovala u krevetu, hrana joj je bila donesena na pladanj kako bi mogla sjesti i uživati, ali njezin je otac svake nedjelje volio da zajedno jedu kasno prijepodne. Bio je to jedini dan kad nije rano otišao na posao — život mu se vrtio oko posla, a svaku njegovu misao obuzimalo je carstvo šećera. Čula je glasine da je on najbogatiji čovjek na Kubi, ali nikad nije bila dovoljno hrabra pitati ga izravno o njihovim financijama. Samo je znala da njegova velikodušnost nije imala granica kad su u pitanju bile njegove kćeri — udovoljio je svakom njihovom hiru na način koji nikad ne bi bio dopušten da je njezina *mamá* bila živa.

Marisol se pojavila u hodniku u isto vrijeme kad i Esmeralda pa je držala svoju mlađu sestru za ruku dok su silazile širokim stubištem. Pratila ih je dadilja, ali Marisol je uvijek više voljela da se o njoj brinu starije sestre.

“Hajde, *cariño*”, šapnula je kad je Marisol pogledala gore prema njoj. “Jutros možeš sjediti sa mnom.”

Marisol je imala samo tri godine, najslađe dijete koje je Esmeralda ikada poznavala, unatoč tome što je nije odgajala njezina majka, koja je umrla tijekom poroda. Ali imala je sreće, jer su je sve tri sestre obožavale i bila je voljena unatoč onome što se dogodilo.

Esmeralda je ušla u blagovaonicu i nasmiješila se kad je vidjela da je njezin otac već sjedio. “Dobro jutro, *papá*”, rekla je, poljubila ga u obraz u prolazu i čekala da Marisol učini isto. Njezina sestrice na kraju se popela ocu u krilo, od čega se samo još više nasmiješio.

Kao i obično, njihov je doručak bio raskošan, a Esmeralda se prepustila svježem mangu i papaji, kao i svježe pečenom kruhu preliveanom poznatim džemom od guave njihove kuharice.

Primijetila je da je Marisol odmah posegnula za slatkim pecivima, uzdahnula je bez prijekora i uzela jedno za sebe dok joj je njihova sluškinja točila šalicu jake kave.

“Esmeralda, planiram putovanje u London sljedeći mjesec”, rekao je njezin tata, presavio papir koji je gledao i rukom zatražio još jednu šalicu svoje omiljene kubanske kave.

“Hoćeš li doći kući na vrijeme za Marijin petnaesti rođendan?” upitala je, vidjevši po sestriinom očajnom pogledu da treba pitati. Bio je to najveći trenutak u životu kubanske djevojke — dan kad je napunila petnaest godina i postala žena, proslavljen ekstravagantnom zabavom za koju su često bili potrebni mjeseci pripreme.

“Naravno! Ni za što ne bih propustio vidjeti svoju malu *quinceañeru*”, uvjeravao ih je, brišući svoje guste brkove ubrusom. “Maria, misliš li da bi svoju sestru ipak mogla poštedjeti dva tjedna? Vjerujem da su pripreme za proslavu završene?”

“*Papá*, ne!” Esmeralda je dahнула, ispustivši komad peciva koji je držala. “U London? Pozivaš me da putujem s tobom dva tjedna?”

Nasmiješio joj se preko stola. “Esmeralda, jako bih te želio povesti sa sobom”, rekao je. “Moram zadiviti vrlo važnu britansku tvrtku, uvjeriti ih da je naš šećer najbolji. Imat ćemo najunosniji posao sa šećerom na svijetu ako ovo bude uspješno i volio bih svoju prekrasnu najstariju kćer pokraj sebe.”

Esmeralda je sklopila ruke u krilu unatoč svom uzbuđenju. Sve su njezine tri sestre šutjele dok je govorila. “Bila bi mi čast, *papá*”, rekla je. “Znam da bi *mamá* putovala s tobom da je tu, ali privilegija je ići umjesto nje. Hvala.”

“Dođi sutra u ured kako bih ti mogao reći više o svojim planovima za proširenje”, rekao je. “Moraš shvatiti koliko je to putovanje važno i želim da budeš dobro informirana o poslovnim stvarima kako bi mogla razgovarati ondje.”

“*Si, papá*, hoću.” Jedva je suspregnula uzbuđenje i osmijeh joj je blistao.

Dok su njezine sestre tračale o prethodnoj noći, više zainteresirane za vlastiti život nego za ono što je upravo najavljeno,

Esmeralda je na trenutak zatvorila oči i zamislila sebe kako putuje u Englesku, pitajući se koju odjeću treba spakirati, koga će vidjeti ondje, gdje će boraviti. To je za nju bilo ostvarenje sna.

Imala je devetnaest godina, a to je značilo da je preostalo samo nekoliko godina prije nego što bude prisiljena razmišljati o svojoj budućnosti ili prije nego što jedna od njezinih teta krene preklinjati njezinog oca da počne udavati svoje djevojke. Dosad je imala sreće, ali preostalo je malo vremena da ona i njezin otac odgađaju neizbježno; znao je to jednako dobro kao i ona, iako o tome nikad nisu otvoreno razgovarali.

Odlazak u London bila bi pustolovina njezinog života i jedva je čekala.

Kad je otvorila oči, otac ju je promatrao, a ona je ustima oblikovala "hvala". On je odgovorio stavljanjem ruke na srce.

LONDON, DANAS

Claudia je povlačila vrpcu, ne iznenadivši se što se ništa nije dogodilo. Bila je toliko stara da su se vlakna počela odvajati i noktima je olabavila čvor. Duboko je udahнула dok je otvarala kutijicu, nije bila sigurna što je očekivala pronaći. Možda je mislila da će to biti dragulj postavljen na svilenom papiru ili fotografija, ali umjesto toga pronašla je staru posjetnicu i nešto što je izgledalo kao crtež grba.

Prvo je uzela posjetnicu, okrenula je u ruci i uočila adresu Capel Courta. Bila joj je pomalo poznata jer se radilo o nekadašnjim prostorijama Londonske burze, pa je odmah izvadila mobitel i u Googleu upisala ime "Christopher Dutton" koje je na njoj bilo ispisano zlatnim slovima. Nije pronašla ništa povezano s njegovim imenom ili adresom kad ju je unijela, ali onda je pretpostavila da je poslovnica morala biti starija od sedamdeset godina, s obzirom na to da je njezina baka rođena 1951. Navedena je tvrtka bila Fisher, Lyall i Dutton i ništa se nije isticalo kad je pretražila i to ime. Znatizeljna, Claudia je izvadila crtež grba iz kutijice, nakrivila je i pogledala unutra, napola očekujući da se ondje nalazi još nešto. Ali nije bilo ničega, samo grb.

Stigla je njezina kava i zahvalila je konobarici, posegnula za šećerom i umiješala ga, pazeći da ništa ne prolije po dragocjenim predmetima. Kako će otkriti što grb znači? Ili kome pripada? Nije očekivala takav misterij.

Claudia ga je okrenula, ali ondje nije bilo ništa napisano, baš ništa što bi je moglo uputiti u smjeru njegova vlasnika.

Kako bi mi ovi tragovi trebali pomoći da otkrijem prošlost svoje bake? Odložila je papir i pijuckala kavu, i dalje zureći u njih dok je razmišljala što bi mogli značiti, što bi joj trebali reći, ali definitivno se ništa nije očito isticalo.

Bez ideja, fotografirala je oboje i poslala ih ocu e-poštom. Bio je strastveni ljubitelj povijesti, a sad kad je umirovljen, ništa nije volio više od čitanja o prošlosti i otkrivanja predmeta od povijesne vrijednosti. Ako je itko mogao shvatiti tragove, to je bio on.

Ispila je svoju kavu i vratila tragove u kutijicu, bacivši je u svoju torbu dok je ustajala. *Voljela bih da si tu da razgovaramo o svemu ovome, bako.* Iako možda njezina baka ne bi htjela znati, možda bi to pokrenulo pitanja o prošlosti zbog kojih bi joj bilo neugodno?

Claudia je sa sigurnošću znala samo to da je voljela sve znati, žudjela je za činjenicama i informacijama, a ako je doista postojalo skriveno naslijeđe o kojem majčina strana obitelji ništa nije znala, tada će učiniti sve što je u njezinoj moći da ga otkrije.

Claudia je izašla iz vlaka i prošla kroz stanicu, uzbuđeno mašući ocu koji ju je čekao u svom automobilu. Uvijek se ponovno osjećala kao djevojčica kad bi se vratila kući u Surrey; bilo je to kao da je ponovno dolazila za vikend iz škole ili s fakulteta, očajnički se želeći vratiti kući.

“Zdravo, ljubavi”, pozdravio ju je otac uz zagrljaj i poljubac. “Kako si?”

“Odlično sam”, rekla je, dodajući mu putnu torbu. “Tako je dobro vidjeti te.”

Ušli su u automobil, a ona je jedva zavezala pojas prije nego što je on uzbuđeno spomenuo tragove. “Napredovao sam”, rekao je. “Jedan moj stari prijatelj traži ime Christopher Dutton za mene, ali gotovo sam sâm odgonetnuo grb. Apsolutno me obuzeo otkako si ga jučer poslala.”

“Stvarno? Iskreno sam mislila da od toga neće biti ništa.” Nasmijala se. “Što se dogodilo s onime da si mislio kako je sve ovo prijevara?”

“Pa, recimo samo da su ti tragovi pobudili moje zanimanje”, rekao je, bacivši joj pogled dok je vozio. “Bi li vjerovala da se čini kako je grb kubanski?”

Claudia je odmahнула glavom. “Nevjerojatno.”

“To sam i ja mislio. Nisam mogao vjerovati, a nije mogla ni tvoja majka kad sam joj rekao. Da budem iskren, mislim da je sve to za nju bio pravi šok, tako je neočekivano.”

Claudia je kimnula i pogledala kroz prozor. Pomisao da postoji takva tajna u njihovoj obitelji toliko godina bila je svakako uznemirujuća — mogla je samo zamisliti kako se osjećala njezina majka.

Za nekoliko minuta skrenuli su na prilaz, a Claudia je imala isti osjećaj kao i uvijek kad bi stigla kući; apsolutno zadovoljstvo. Kao tinejdžerica očajnički je željela raširiti krila i otići, jer je Surrey bio previše tih za njezin ritam života i sve ono što je željela postići, ali čim se preselila u grad, užasno joj je nedostajao. *Još mi uvijek nedostaje.*

“Tvoja majka ima posla u vrtu”, rekao je njezin otac kad se zaustavio ispred dvokatnice. Podignula je pogled prema poznatim krovnim prozorima i zelenim roletama, nasmiješivši se kad je primijetila gliciniju koja je sad prekrivala još veći dio kuće nego kad je ona ondje živjela. “Što kažeš da je odeš pronaći, a ja ću ti uzeti torbu i vratiti se na posao? Čekam samo jednu e-poruku da potvrdim ono što sam otkrio o grbu i želim je vidjeti čim stigne.”

Nagnula se i poljubila ga u obraz prije nego što je izašla na sunce i zatekla svoju majku, koja je bila iza imanja, na koljenima

u cvjetnoj gredici. Vrt je nekoć bio više zarastao nego njegovan, ali nakon umirovljenja njezini su roditelji postali strastveni vrtlari.

“Hej?” povikala je, ne želeći je uznemiriti pojavljivanjem iza ugla bez upozorenja.

“Claudia!” U roku od nekoliko sekundi bila je obavijena u majčinom zagrljaju, s vrtlarskim rukavicama i svim ostalim. “Daj da se očistim.”

“Ne, dobra si takva kakva jesi”, rekla je Claudia, sjedajući na travu blizu mjesta gdje je njezina majka klečala. “Lijepo je udisati svjež zrak, rado ću ostati vani.” Uzdahnula je. “Mislim da je to upravo ono što mi treba.”

Njezina se mama nasmiješila, ali umjesto da se vrati svom vrtlarenju, sjela je blizu, uzevši rukavice i bacivši ih na travu. “U pravu si, lijepo je upijati sunce kad ga imamo.” Naslonila se na jedan lakat dok se Claudia okretala prema njoj. “A sad, reci mi što misliš o svemu tome o baki? Vjeruješ li stvarno u sve to? Misliš li da je sve što su ti rekli istina?”

Claudia je kimnula. “Bio je to šok, ali je definitivno legitimno. Jučer su samo htjeli ponovno spojiti vlasnike s ostavljenim kutijicama, tako da ne vidim razloga da ne vjerujem u to.”

“Misliš li da je znala, a nije mi rekla? Stalno se pitam je li to bila tajna koju je čuvala svih tih godina, ne želeći da itko sazna, ili joj nikad nije rečeno da je posvojena. Jesu li moji baka i djed to držali u tajnosti, jer su se bojali da netko otkrije kako ona nije njihovo rođeno dijete u to vrijeme?”

“Mislim da nije znala, iskreno, mama, mislim to”, rekla je Claudia, mrzeći suze koje su sjajile u majčinim očima, znajući koliko se borila otkako je preminula. “Da je baka znala, rekla bi ti. Nije bilo šanse da to drži u tajnosti, vas dvije bile ste tako bliske, a ako bolje razmisliš, zašto bi? Nije sramota biti posvojen, pogotovo ne u ovoj generaciji, pa mislim da bi se to spomenulo.”

“Valjda si u pravu.” Njezina je majka prstima obrisala oči. “Tako je teško kad ona nije tu da je pitam, a zbog toga samo mi još više nedostaje.”

Claudia je mislila odgovoriti kad je njezin otac izletio iza ugla kuće, pobjedonosno držeći komad papira u zraku.

“Misterij riješen”, izjavio je.

Claudia se nasmijala, izgledao je tako komično pobjednički. “Što si otkrio, tata?” upitala je. “Je li ipak kubanski?”

“Taj je grb”, rekao je, prekrživši ruke na prsima i smiješeći se kao mačka koja je ulovila miša, “doista kubanski. Pripadao je obitelji Diaz”, rekao je. “Pogledaj kako drugačije izgleda ispisan u boji? Prilično je dojmljiv.”

Uzela je papir i držala ga tako da ga je i majka mogla vidjeti. Grb je sad bio jarko plav, s primjesama žute i bijele; oživio je na stranici u usporedbi s crno-bijelim prikazom koji je bio grublje nacrtan.

“Kuba?” s nevjericom je upitala Claudijina majka. “Ovaj je trag sigurno s Kube? Jesi li potpuno siguran?”

Njezin je otac kimnuo. “S Kube je. To je popularno prezime, ali prema onome što sam dosad uspio saznati, ovaj je Diaz grb iz ugledne obitelji koja je proizvodila šećer i živjela u Havani. Trebat će mi neko vrijeme da saznam više, a nažalost još uvijek nemamo puno toga o imenu s posjetnice, ali ovo je napredak.”

“Kakve veze može imati posjetnica iz Londona s obitelji u Havani?” Claudia je razmišljala naglas. “Mislim, je li moguće da su mogli poslovati zajedno, ova londonska tvrtka i obitelj koja je proizvodila šećer? Može li to biti poveznica?”

Njezin je otac slegnuo ramenima. “Možda, iako mislim da to neće biti najlakša zagonetka za riješiti.”

“Trebamo li”, zastala je, pogledavajući svoje roditelje, “razmotriti angažiranje privatnog istražitelja?”

Njezina je majka probljedjela, ali njezin se otac činio zamišljenijim, zureći u grb. “Daj mi nekoliko tjedana da vidim što mogu saznati, Claudia”, rekao je. “Onda, ako i dalje budem nailazio na slijepu ulicu, možemo ponovno razmotriti naše mogućnosti.”

“Mama?” upita Claudia, shvativši koliko je bila tiha, što je bilo vrlo neobično. “Kako se osjećaš zbog svega toga?”

“Želim znati”, rekla je njezina majka dok je uzimala svoje vrtlarske rukavice i ustajala, brišući prašinu s hlača. “Ako postoji

priča o bakinoj prošlosti, onda mislim da joj to dugujemo otkriti. Ne volim nedovršena posla, a ovdje se radi o obitelji. To je nešto što bismo oboje trebali znati, ako je to dio naše prošlosti.”

Claudia je razmijenila poglede s ocem. “Onda se slažemo”, rekla je. “Pustit ćemo tatu da vidi što može otkriti, a ako to ne dovede ni do čega, naći ćemo istražitelja da locira tog Christophera Duttona. Nije mogao samo nestati bez traga.”

“Mora postojati netko tko zna njezinu priču”, rekla je njezina majka. “Samo se nadam da kakve god tajne postoje, nisu izgubljene u prošlosti. Prošlo je mnogo vremena.”

Claudia je pomogla majci da pospremi alate za vrt i otpratila je unutra. Bio je misterij kako su bili povezani s tragovima, i što je više razmišljala o njima, to je njezino zanimanje raslo. Ali Kuba? Gotovo se zapitala jesu li joj dali krive tragove. *Sigurno bismo znali da smo kubanskog porijekla, zar ne?* Kako je to mogla biti tajna tako dugo?